

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

	Факультет міжнародних відносин, політології та соціології Кафедра політології
---	--

ЄВРОПЕЙСЬКА БЕЗПЕКА ТА УКРАЇНА СИЛАБУС

Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма:	052 «Політологія»
Обсяг	Кількість кредитів: 4 (120 годин)
Мова викладання:	українська
Рік навчання:	3 (третій)
Семестр:	6 (шостий)
Дні, час, місце	За розкладом занять: Платформа Zoom, підключитися: https://us05web.zoom.us/j/3973779942?pwd=S3IwbE85MEdCK3JoOFlnb1Nyd1VxZz09 Ідентифікатор конференції: 397 377 9942 Код доступу: 262976
Викладач	Узун Юлія Вадимівна - д. політ. н., професор кафедри політології
Контактний телефон	067 481 73 16
E-mail	uzun.ulia76@gmail.com
Кафедра	політології
Консультації	За розкладом консультацій викладачів кафедри У дні проведення практичних, лекційних занять Онлайн-консультації. Платформа zoom.
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

<p>Місце дисципліни в освітній програмі: Дисципліна включена до переліку вибіркових освітніх компонентів (ВК) освітньо-професійної програми (ОПП) для <i>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 – «Політологія»</i>. Пререквізити: Світова політика Нового та Новітнього часу; Теорія та практики конституціоналізму; порівняльний аналіз; Класичні стилі політичного мислення. Постреквізити: Політичні комунікації; Політичне прогнозування; Політика європейської інтеграції.</p>
<p>Предмет вивчення дисципліни: актуальні питання розвитку системи європейської регіональної політики безпеки та оборони.</p>
<p>Мета: є опанування здобувачами вищої освіти сутності, завдань та інституційних механізмів реалізації політики європейської безпеки, та визначення форм співробітництва України та регіональних систем забезпечення оборони та безпеки.</p>
<p>Завдання дисципліни: : формування у здобувачів вищої освіти формування системи знань щодо сутності, завдань та інституційних механізмів реалізації європейської регіональної політики безпеки та оборони.</p>

Очікувані результати: РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності. РН04. Мати навички професійної комунікації. РН06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності. РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення. РН08. Вміти використовувати базовий категоріально-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: основні етапи розвитку системи європейської регіональної політики безпеки та оборони; чинники стабільності та безпеки регіонального розвитку; теоретико-методологічні засади, принципи, пріоритети регіональної політики в сфері безпеки, економічного та соціального розвитку, екологічного, продовольчого, біологічного розвитку та біобезпеки, в сфері інформаційного розвитку та в сфері кібернетики, в сфері військово-політичного та міжнародно-політичного розвитку; інструменти протидії загрозам національній безпеці; склад, структурні відносини в системі сектору безпеки та оборони; національні та міжнародні стандарти в сфері політики забезпечення національної безпеки; теоретичні та практичні підходи щодо нового формату стратегічного керівництва сектору безпеки і оборони України та військового управління силами оборони в контексті розвитку розвитку системи європейської регіональної політики безпеки та оборони; місце і роль України в регіональних і глобальних системах безпеки та міжнародних організаціях; механізм демократичного контролю за дотриманням відкритості, чесності, прозорості діяльності органів забезпечення регіональної та національної систем безпеки та оборони в контексті забезпечення гарантій захисту прав та свобод індивіда та громадянина.

вміти: аналізувати історію розвитку системи європейської регіональної політики безпеки та оборони; національну політику України в сфері національної безпеки і в контексті регіональної співпраці; визначати та прогнозувати ситуації загроз в сфері розвитку людського потенціалу; визначати ситуації загроз в сфері економічного та соціального розвитку; визначати ситуації загроз в сфері екологічного, продовольчого, біологічного розвитку та біобезпеки; визначати ситуації загроз в сфері розвитку людського потенціалу; визначати ситуації загроз в сфері інформаційного розвитку та в сфері кібернетики; визначати ситуації загроз в сфері військово-політичного та міжнародно-політичного розвитку; орієнтуватися в структурах сектору безпеки та оборони; користуватися інструментами демократичного контролю в сфері національної безпеки та оборони; застосовувати знання з метою забезпечення ефективної правозахисної діяльності; користуватися інституційними механізмами та процедурами захисту прав людини та громадянина як на національному, так і на міжнародному рівні.

ОПИС КУРСУ

Форми навчання:	1) лекційні заняття (26 год.); 2) практичні заняття (24 год.); 3) організована самостійна робота студентів (70 годин). Самостійна робота включає: [1] – підготовку до практичних занять; [2] – опрацювання лекційного матеріалу; складання тематичного тезаурусу; [3] – самостійне опрацювання літератури та джерел; підготовка конспекту за питаннями самостійної роботи; [4] – виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (підготовка доповіді; реферату; презентації). 4) індивідуальні консультації.
Методи навчання	1) словесний та наочний (публічні доповіді та демонстрація презентацій);

	2) практичний (виконання практичних завдань; робота із веб-сайтами організацій; підготовка і здійснення доповідей перед аудиторією; опрацювання матеріалу шляхом підготовки презентації; тестові вправи); 3) інтерактивний (колективне та індивідуальне опрацювання завдань під час лекційних, практичних занять з використанням дискурсивних практик, виконання ІНДЗ, презентація ІНДЗ та інших результатів сам. роботи).

Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1:

ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА КОЛЕКТИВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

ТЕМА 1. КОЛЕКТИВНА БЕЗПЕКА: ІСТОРИЧНІ ОСНОВИ, ФОРМИ, СУЧАСНІСТЬ

Поняття «системи колективної безпеки». Історія розвитку та цілі систем колективної безпеки. Міжвоєнна система безпеки та вирішення міжнародних конфліктів. Теорія системи колективної безпеки. Чинники системи. Принципи системи.

ТЕМА 2. РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ СИСТЕМИ КОЛЕКТИВНОЇ БЕЗПЕКИ .

Наднаціональні системи безпеки та оборони. Статут ООН та Рада безпеки ООН. Інститути ОБСЄ та Гельсінський Заключний акт 1975 р. Центр запобігання конфліктам ОБСЄ в Відні. Діалог з питань безпеки, контроль над озброєннями, роззброєння і заходи зміцнення довіри й безпеки (CSBMs). Віденський документ (VDOC9). Форум безпекового співробітництва ОБСЄ (FSC). Концепція «взаємно підсилюючих інституцій» та групи швидкої експертної допомоги та співпраці ОБСЄ (REACT). НАТО: політика відкритих дверей. Механізми та форми реалізації колективної безпеки у діяльності міжнародних організацій.

ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ СПІЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ ЄС. Історичні засади розвитку Європейської політики безпеки та оборони (ЄПБО). Західноєвропейський Союз (ЗЄС, 1954-2011). Становлення сучасної Спільної політики безпеки та оборони ЄС (CSDP). Етапи розвитку. Інструменти СЗППБ.

ТЕМА 4. ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЄС У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ.

Спільна зовнішня політика і політика безпеки ЄС (СЗППБ). Європейська політика безпеки та оборони та сучасна Спільна політика безпеки та оборони ЄС. Інституційний механізм СЗППБ. Компетенція інститутів Євросоюзу в сфері реалізації СЗППБ. Повноваження Ради ЄС, Комісії ЄС, Високого представника Союзу із зовнішніх зносин і політики безпеки. Процедури ухвалення рішень та інших актів у сфері СЗППБ. Європейська служба зовнішньополітичної діяльності Система органів для ситуативного аналізу, планування та операційного керівництва.

ТЕМА 5. ЄВРОПЕЙСЬКА БЕЗПЕКОВА СТРАТЕГІЯ. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ.

Європейська безпекова стратегія (2003, Рада ЄС) – перший комплексний політичний акт, щодо принципів та цілей, спрямованих на задоволення безпекових інтересів Союзу на основі спільних цінностей. Глобальна стратегія щодо зовнішньої політики і політики безпеки ЄС «Спільне бачення, спільна дія: сильніша Європа (2016 р.). ЄС - важливий гравець в архітектурі європейської та глобальної безпеки. Концепція багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних сил (БООТС). Європейська система безпеки і оборони (ESDI). Проекти PESCO. Стратегічний компас для безпеки та оборони для ЄС (2022-2025 рр.). Новий набір пріоритетів для співпраці ЄС та ООН (2022-2025). Форум ЄС-НАТО (2022). Співпраця ЄС - АС- ООН, ЄС та АСЕАН, ЄС та ОБСЄ.

ТЕМА 6. ВІЙСЬКОВО_ПОЛІТИЧНА ТА МІЖНАРОДНО_ПОЛІТИЧНА БЕЗПЕКА. СПІВПРАЦЯ / КОНФРОНТАЦІЯ СИСТЕМ КОЛЕКТИВНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ.

Поширення глобальних ризиків та загроз. Зовнішні загрози та національна безпека. Розвідка, контррозвідка, військова розвідка, зовнішня розвідка. Військово-політична безпека та професійна армія. Міжнародне співробітництво в сфері боротьби з кримінальними організаціями та їх мережами. Інтерпол. Співпраця між НАТО і ЗЄС, НАТО і ЄС, НАТО та АУКУС, ЄС - АС- ООН, ЄС та АСЕАН, ЄС та ОБСЄ. ін. Політична трансформація НАТО. Співробітництво України з регіональними та міжнародними організаціями в сфері забезпечення безпеки та оборони. Співробітництво України з країнами-членами ЄС (СПБО). Стратегічна концепція НАТО 2022 і новий підхід «360 градусів» щодо відповіді на діапазон

загроз і викликів. Формати «Рамштайн» та «Копенгаген». Місія військової допомоги на підтримку України (EUMAM Ukraine). Програма INTERFLEX для України. Гарантії безпеки Україні: Вашингтонська Хартія про стратегічне партнерство з США. Співпраця України з Радою Європи у рамках роботи Групи Помпиду і GRECO.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2: НАЦІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ.

ТЕМА 7. НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ ЯК ОБ'ЄКТ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

Національні інтереси як об'єкт політики національної безпеки. Національні інтереси: історія формування, сутність, типологія, підходи щодо аналізу. Чинники формування національних інтересів. Суб'єкт національного інтересу: проблеми розрізнення в умовах глобалізації та зростання взаємозалежності. Природа національного інтересу. Проблеми визначення об'єктивного характеру національного інтересу. Пріоритети національних інтересів держав Європи згідно з національними доктринами. Конфлікти національних інтересів в сфері безпеки та оборони та механізми їх вирішення.

ТЕМА 8. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: ПОНЯТТЯ, ЗАСАДИ, НАПРЯМИ. Світовий досвід прийняття концепцій національної безпеки. Концепції національної безпеки держав ЄС та НАТО. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони. Захист людини та громадянина; суспільства та його цінностей, добробуту, умов для сталого розвитку; держави - її конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності; території, природного середовища – пріоритетні цілі державної політики у сферах національної безпеки і оборони. Загрози національній безпеці. Напрями державної політики у сферах національної безпеки і оборони. Пріоритети державної політики у сферах національної безпеки і оборони.

ТЕМА 9. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

Сектор безпеки та оборони: поняття, правове закріплення, складові. Функції та повноваження складових сектору безпеки і оборони. Управління Сектором безпеки. Керівництво в сферах національної безпеки та оборони. Координація в сферах національної безпеки та оборони. Реформа Сектору безпеки в Україні. Планування у сферах національної безпеки та оборони. Національна розвідувальна програма та інші державні програми у сферах національної безпеки і оборони. Агентство передових оборонних дослідницьких проєктів (DARPA) в США. Держагенція передових дослідницьких проєктів (GARDA) в Україні.

ТЕМА 10. ДЕМОКРАТИЧНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

Теоретичні основи демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони. Організаційна модель демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони. «Американський» і «німецький» варіанти здійснення цивільного контролю над оборонною сферою. Системи цивільного контролю. Організація демократичного контролю над суб'єктами сектора безпеки у країнах-членах ЄС і НАТО. Становлення і розвиток системи демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони України. Наукове й аналітичне забезпечення цивільного контролю над сектором безпеки і оборони.

ТЕМА 11. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА ПРОБЛЕМИ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ. Стратегія людського розвитку. Безпека людини. Захист конституційних прав людини та гарантування її особистої безпеки в умовах сучасних викликів та загроз. Об'єкти національної безпеки держави: людина і громадянин; суспільство; держава. Функції держави та системи державних органів державної влади щодо забезпечення гарантій реалізації прав та свобод людини та громадянина. Регіональний вимір людського розвитку та тенденції соціально-правової захищеності населення. Людський розвиток в Україні. Права меншини та права людини: державні гарантії реалізації. Діяльність органів національної безпеки щодо недопущення дискримінації та порушення прав людини та прав меншин. Стратегія національної безпеки.

ТЕМА 12. ЕКОЛОГІЧНА ТА БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА. СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.

Глобальні екологічні проблеми людства. Національні екологічні проблеми та критичні питання. Програма ООН з довкілля (ЮНЕП) та стратегії екологічного захисту. Зброя на нових фізичних принципах. Національні стратегії екологічної безпеки. Безпекове середовище: біосфера, техносфера, інфосфера. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року в Україні. Поняття біологічної безпеки. Стратегії біозахисту. Четверте покоління прав людини. Єдина державна система цивільного захисту та її складові.

ТЕМА 13. ЕКОНОМІЧНА, ЕНЕРГЕТИЧНА, ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА. ІНФОРМАЦІЙНА ТА КІБЕР- БЕЗПЕКА. Складові економічної безпеки (макроекономічна, фінансова, зовнішньоекономічна, інвестиційна, соціальна, науково-технологічна, енергетична, демографічна, продовольча). Геоелектронні пріоритети. Валютно-фінансові війни. Іноземні інвестиції. Іноагенти та іноземних лобізм. Енергетична безпека і залежність. Цільова модель енергетичного балансу України 2020–2050 рр. Структура продовольчої безпеки. Кіберзагрози та цифровий тероризм. Кіберзброя. Урядовий шпіонаж та неотерор. Кібербезпека. Режими секретності. Е-урядування та компоненти цифрового суверенітету. Е-демократія. Цифровий тоталітаризм. Культура спостереження та режими стеження в політичних процесах.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці. К. : НІСД, 2016. 528 с.
2. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
3. Дахно І. І. , Алієва-Барановська В. М. Право Європейського Союзу: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 416 с.
4. Демократичний цивільний контроль над сектором безпеки і оборони: теорія і практика : навчальний посібник / В. А. Яценко, В. Г. Пилипчук, П. П. Богущкий, О. Д. Довгань, І. М. Доронін, О. В. Петришин; за заг. ред. В. Г. Пилипчука; Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України. – Київ; Одеса : Фенікс, 2020. 224 с.
5. Євроатлантичний вектор України: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, І. О. Кресіна, А. І. Кудряченко, Ю. С. Шемшученко та ін. Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України 2019. 328 с.
6. Зарубіжний досвід стратегічного керівництва обороною держави. *Сектор безпеки і оборони України: стратегічне керівництво та військове управління*: монографія / Саганюк Ф.В., Фролов В.С., Павленко В.І. ін.; за ред. І.С. Руснака. К.: ГШ ЗС України, 2018. С. 54-76.
7. Право Європейського Союзу. Мультимедійний навчальний посібник. / Солоненко О.М., Калиновський Б. В., Демиденко В. О., Хальота А.І., Кульчицька О.В. Київ, 2020.
8. Роль і місце України в перспективних Європейській та Євроатлантичній системах безпеки. Динаміка змін у міжнародному безпековому середовищі під час війни в Україні. Головні тенденції трансформації НАТО та ЄС. Безпекові перспективи повоєнної України / М. Сунгуровський (керівник проекту), директор військових програм; О. Мельник / Центр Разумкова 2022. 47 с.
9. Сектор безпеки і оборони України: стратегічне керівництво та військове управління: монографія / Саганюк Ф.В., Фролов В.С., Павленко В.І. та ін.; за ред. І.С. Руснака. К.: ЦЗ МО та ГШ ЗС України, 2018. 230 с.

Оцінювання

Навчальна дисципліна вивчається протягом одного семестру та складається з двох змістових модулів (ЗМ). По завершенню курсу здобувачі вищої освіти складають залік. Результати навчання оцінюються за 100-бальною системою. Засоби діагностики якості вищої освіти *включають в себе*: **Поточний контроль**: усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей; письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами; **Періодичний контроль**: тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (тестування).

Підсумковий контроль: ЗАЛІК.

Критерії оцінювання

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів вищої освіти в обговоренні проблемних питань	від 0 до 5

Виконання ІНДЗ за однією із запропонованих тем (доповідь та демонстрація презентації)	від 0 до 5
Періодичний контроль:	
Контрольна робота за змістовими модулями у формі тестування	від 0 до 15

Опитування на занятті, участь в обговоренні проблемних питань	0	Здобувач є лише спостерігачем на практичному занятті; не виступає і не задає питань; дає неправильні відповіді на запитання, демонструє незадовільне знання понятійного апарату і джерел.
	1-3	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; іноді виступає; допускає помилки, відповідаючи на питання; пасивно працює на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і джерел.
	4-5	Здобувач бере активну участь у практичному занятті, в обговоренні проблемних питань, користується додатковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів; доповідь та демонстрація презентації	0	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	2	Доповідь та презентація самостійні, але актуальність не опрацьована, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал є формальним, висновки не конкретизовані (відсутні), тема не розкрита.
	3	Доповідь та презентація самостійні, оформлення відповідає вимогам із порушеннями, актуальність опрацьована, теоретичний аналіз містить неточності, але здобувач за допомогою викладача виправляється, висновки формальні, але тема цілком розкрита із незначними прогалинами.
	4	Доповідь та презентація самостійні, актуальність теми опрацьована із зазначенням невирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач без допомоги викладача пояснює матеріал, висновки самостійні, але не оригінальні, тема формально розкрита, містить посилання на джерела.
	5	Доповідь та презентація самостійні, актуальність розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет; історико-теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач презентує оригінальний матеріал; у висновку – судження, підкріплені доказами; є посилання на джерела.
Контр. робота за модулями	0	Відповідь на запитання неправильна.
	15	В контрольній роботі за кожним змістовним модулем – по 15 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Всього 15 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	Зараховано
85 – 89	B	
75 – 84	C	
70 – 74	D	
60 – 69	E	
35 – 59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточний та періодичний контроль										Підсумк-й контроль	Сума балів	
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					всього	залік	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	90		
2	2	2	4	2	2	4	2	2	2			
год	год	год	год	год	год	год	год	год	год			
5	5	5	10	5	5	10	5	5	5			
Контрольна робота №1 (15 балів)					Контрольна робота №2 (15 балів)					90	10	100

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ.

форми	методи контролю	строки виконання завдань
Підготовка доповіді	Публічна доповідь	Студент виконує передбачену самостійну роботу за кожною темою практичного заняття, формує конспект виконання самостійної роботи, демонструє наявність конспекту з виконаними завданнями на практичних заняттях (поточний контроль). Студент обирає тему ІНДЗ (індивідуального науково-дослідного завдання), актуального для практичного заняття, готує доповідь та презентацію за цією темою на конкретну дату аудиторного заняття.
Підготовка мультимедійної презентації	Аудиторна демонстрація презентації	
Складання реферату	реферат	
Аналіз рекомендованої літератури, формування конспекту виконання самостійної роботи	конспект	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана.
Політика щодо академічної доброчесності:	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізнень:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (воєнний стан, епідемії, хвороба, стажування та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в онлайн формі за графіком, погодженим із викладачем. У разі відсутності здобувача на практичному занятті, він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача) або шляхом написання реферату на тему, погоджену з викладачем. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.
Поведінка в аудиторії:	Здобувачі беруть участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях під час практичних занять. Виконують завдання вчасно, відповідно до робочої програми. Здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.